

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: Helyben: 1/4 évre 3 kor
Egészévre 12 kor; Vidéken: 1/4 évre 5 kor;
Egészévre 20 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Felolvas szerkesztő:
Harsányi Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Csapó-utca 9. sz.
Telefon: 275.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Bezerédj Pál.

Debrecezen, április 29.

Soha személyi kultuszt a mi tollunk nem szolgált és nem fog szolgálni. Most is csak a közérdeknek teljesítünk szolgálatot, ha e névre a megérdemelt elismeréssel és tisztelettel mutatunk, Olyan ez a név, Bezerédj Pál neve, mint egy követésre hívó kibontott lobogó, mely már egy nagy nemzeti fontosságú akció diadalra vitt.

Jól tudjuk, hogy nem szereti, ha emlegetik és dícsérik, de mi úgy véljük, hogy a hallgatás hálátlanság egy olyan férfival szemben, aki ugyszólván semmiből két évtized alatt milliókat jövedelmezővé tesz egy fontos iparágat, aki a magyar nemzetvagyonnak már kétszer megszerzett és kétszer elvesztett milliókat szerez vissza és e milliókat épen a segítségre legfőként rászoruló, a legszegényebb osztályok százezreinek, mint tisztességes munkájuk keresetét szerzi vissza.

Bezerédj Pálnak, 1880. óta, mint országos selyemtenyészési meghatalmazottnak, majd törvény erejénél fogva felügyelőnek fáradhatatlan munkája már is sokkal inkább meghozta áldásos gyümöleseit, semhogy egyéni szerénysége útját állhatná érdemei elismerésének tovább is.

És ha majd szerte az országban megizmosul a selyemtenyészés és ha eredménye a mai évenkénti 4 milliót túlhaladva a Széchényi István által megjövendőlt 15 milliót sokszorosán túllépi, akkor tudják még csak ez akció érdeme szerint méltányolni és tanulják eléggé megbecsülni a Bezerédj nevet! A Bezerédj Pál nevet, aki e nemzeti akció két évtizeden át vezeti, a nemzetvagyonnak elvesztett milliókat szerez vissza megsokszorozva, vezeti pedig lankadatlan munkával és lelkesedéssel — teljesen ingyen, semmi fizetést, jutalmazást el nem fogadva.

Örömmel látjuk, hogy figyelme városunkra is kiterjedt. Ebben a városban meg van a kellő alap a selyemtenyészés felviráztatására. Vannak nagyobb eperfások, a debreczeni gazda udvarából vagy tanyája elől

pedig szinte elmaradhatatlan az eperfa. Ahogy írom e sorokat, ablakom előtt bontogatja rügyeit egy óriás eperfa, száz esztendőnél jóval idősebb. Ilyen régi fa sok van, jelöl annak, hogy a debreczeni ember a fának gondját szokta és tudja viselni. Azután a kellő munkáskézben sincsen hiány. A szegényebb osztályok fiatalabbjai közül bőséggel lehet e foglalkozásra értelmes és tanulékony munkásokat toborozni, csak meg kell ismertetni és kedveltetni velük, rövid idő alatt felviráztatni e kereseti ág Debrecezenben. Hiszen a múltból tudunk adatot, hogy debreczeni polgár nagyban termelt selyemgubót és szállította Olaszországba.

Kívánatos tehát, hogy megragadjuk a kedvező alkalmat és kitől hogyan telik, elősegítsük ez áldásos akció.

Ez volt tulajdonképen cikkünknek czélja is, az ügy iránt érdeklődést, rokonszenvet kelteni, semmi más. Mert amiképen Bezerédjt nem emelheték legutóbbi kiténtetése, úgy a mi gyöngye szavunk sem növelheti az ő nagyságát. Különben is megvagyunk győződve arról, hogy az ő nemes lelkének minden kiténtetésnél, hangos dícséretnél nagyobb jutalom az a fölemelő tudat, hogy százezernyi szegény családnak adott tisztas kenyérkeresetet, azoknak jóléte hallgatagon is áldást kér reá.

POLITIKAI HIREK.

Megvan az új kereskedelmi miniszter. Vége meg van! Az igazi miniszter. A valóságos kereskedelmi miniszter, még pedig első jelöltünk *Láng Lajos személyében.* Láng Lajos tudvalevőleg egyetemi tanár és Wekerle idején pénzügyi államtitkár volt. Államtitkárokká *Popovics Sebő* min. tanácsost és *Gaal Jenő*t a polytechnikum tanárát, volt nemzetipárti képviselőt emlegetik.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, ápril 29.

A mexikói szerződés még ma is két óra hosszat foglalkoztatta a Házat és a vita háromszor is felszólalásra készítette Széll Kálmán miniszterelnököt, a ki min-

den agályt elszálatott és az ellenzék úgy fél egy óra táján mégis elállott a szót. A mexikói javaslatot tehát el lehetett fogadni.

Förster Ottó egyre kiáltozta, hogy ha még egy szónok jelentkezik, ő is elmegy Mexikóba. Végül Pichler is felugrott és ezt mondta:

— Tisztelt Ház!

Förster harsogó derűtség között kiáltotta el:

— Engem már a hideg ráz!

A szünet után a honvédelemre került végre a sor és Fejérváry, a ki friss egészségnek örvend közmegelegedésre — harezra készen figyelt és tartotta harez állásban a czeruzáját.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: *Apponyi Albert* gróf.

A kormány részéről jelen vannak: *Széll Kálmán, Fejérváry Géza* báró és *Plósz Sándor*.

Elnök bemutatja a főrendiház üzenetét az indemnitás elfogadása tárgyában.

Kereskedelmi szerződés Mexikóval.

Molnár Jenő szerint ez a törvényjavaslat nem időszerű, nem is szükséges és az 1899. XXX. tez. 4. pontjába ütközik. Mexikóhoz semmi közünk nincs és nem is lesz, mert az osztrák *Lloyd* monopolizálja a forgalmat. A törvényjavaslathoz addig hozzá nem járul, míg a kormány az új autonóm vámtarifát be nem mutatja. Erre vonatkozólag határozati javaslatot nyújt be.

Wilczek Frigyes gróf a törvényjavaslatot nem fogadja el, de csatlakozik *Molnár Jenő* határozati javaslatához.

Széll Kálmán miniszterelnök abban a véleményben van, hogy a javaslat ellen támadóknak nincs igazuk, ha ők a törvényjavaslatban alkotmány sérelmet, a közjog agályos érintését látják. Először *Wilczek Frigyes* gróf szavaira válaszol. Kijelenti, hogy ez nem tarifális szerződés, hanem a legnagyobb kedvezmény alapján áll. E kettő között pedig óriás különbség van. *Molnár Jenő* szavaira reflektál, visszautasítja és ünnepélyesen tiltakozik az ellen, mintha ő a törvényjavaslat igazi indokát elpalástolja.

Az 1867. XII. t.-cz. 8. szakasza szerint közös minden oly dolog, mely a védelemből ered. De a külfölddel való diplomáciai képviselőt közösügy, tehát a közös külügyminisztérium illeti. Kéri a javaslat elfogadását. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) A törvényjavaslatot a részletes vita alapjául a Ház többsége elfogadja és *Molnár Jenő* határozati javaslatát elveti.

Részletes tárgyalás.

Visontai Soma a törvény alapján azt fejtegeti, hogy nem szabad ezt a szerződést Ausztriával közösen megkötni, mert így Magyarországot végkép a pusztulásba visszük, mert gazdasági ügyeink is a közösügyi rubrikába kerülnek.

Szell Kálmán: Kifejti, hogy Visontai érvelése egy pontban, eltér az ő érvelésétől és épen ebben a pontban téved. Visontai Soma azt mondja, hogy mit szól majd Németország, ha az önálló vámterülettel felbontunk egy szerződést, melyet megkötöttünk. Erre csak azt válaszolja, hogy ő a hat hónapi felmondási időt azért említette csak, mert azt hozták fel, hogy e szerződés gátolja az önálló vámterület létesítését. Elismeri, hogy nem vagyunk Ausztriával most vámszövetségben. De — mint hosszabb fejtegetéssel kimutatja — e szerződést, mégis úgy kell kötnünk, mintha vámszövetségben volnánk. Kéri a Házat, hogy mellőzze Visontai módosítványát. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Piehler Győző felhívja a miniszter figyelmét az önálló vámtarifa létesítésére. Az alkudozások négy év óta folynak, négy év óta nem tudunk semmit Ausztriáról, négy hét óta még a semmi sejtés sincs arról, ami Ausztriában történik. A tételt nem fogadja el.

Szell Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy ő Deák Ferencz szellemében jár el, a midőn a törvény tisztelete és magatartása mellett állást foglal. Elismeri, hogy a tárgyalások Ausztriával hosszú ideje folynak, de annál jobban örül az 1899-iki, általa alkotott formulának, mely elkészült arra, hogy olyan viszonyok is jöhetnek, melyek a kérdés gyors lebonyolítására nem igen alkalmasak. Ajánlja a tétel elfogadását.

A Ház a törvényjavaslatot elfogadja.

Szünet után következett

a honvédelmi költségvetés általános tárgyalása.

Szerb György előadó indokolja a költségvetést és kéri a Házat, hogy azt fogadja el.

Tóth János a védelmet tartja az ország legbiztosabb támaszának. De ezen védelemnek nemzetinek kell lenni. Önálló állami életnek önálló nemzeti hadsereg felel meg. Hibáztatja, hogy a mindenkori kormánypárt a hadügy terén a „noli me tangere” elvét tartja szem előtt és mindent helyesel, a mit a kormány előterjeszt. A delegációban még nem történt semmi, amit kormány bizalommal nem üdvözölt volna. Így aztán nem esoda, ha nemzeti érdekeink nem érvényesülnek. A költségvetést nem fogadja el.

Az ev. ref. egyetemes konvent.

Távirati tudósítás.

Budapest, április 29.

A magyarországi reformátusok egyetemes konventje ma reggel vette kezdetét a Lónyay-utcai gimnázium disztermében. A konventen többek közt megjelentek: Szász Károly, Kun Bertalan, Kiss Áron, Antal Gábor és Bartók György püspökök, Bánffy Dezső báró, Tisza Lajos gróf, Degenfeld József gróf, Darányi Ignác, Vécsey Tamás, Dókus Ernő, Sziládi Áron, Baksay Sándor, György Endre és mások.

A konventet Kun Bertalan püspök áhítatos imája nyitotta meg. Azután a világi elnöki széket (Tisza Kálmán helyét) Bánffy Dezső báró, mint legidősebb főgondnok foglalta el, az egyházi elnök-

séget Kun Bertalan püspök, aki megnyitván a konventet, szomorodott szívvél jelenti, hogy a viszontlátás örömét ma megzavarja az a gyász, mely az egyházat a közel multban két oszlopos tagjának sirba dőltevel érte, Szilágyi Dezső és Tisza Kálmán elhunytával nagy veszteség érte az egyházat, melynek az elhunytak vezető szellemei voltak. Üdvözliz azután az elhunytak utódait: Darányi Ignác főgondnokot és Bánffy Dezső bárót, az egyetemes konvent elnökét.

Bánffy Dezső báró a tanácskozások vezetésében kéri a konventi tagok támogatását, azután indítványozza, hogy a Tisza Kálmán és Szilágyi Dezső elhunytán érzett fájdalmukat vegyék jegyzőkönyvbe, Tisza családjához pedig intézzenek részvétáviratot.

Sass Béla konventi főjegyző bemutatja a dunamelléki püspöki hivatal jelentését Darányi Ignácnak egyházkerületi főgondnokká történt megválasztásáról és ünnepies beiktatásáról, a mit a konvent éljenzéssel vett tudomásul. Jelenti továbbá a főjegyző, hogy az erdélyi egyházkerület néhai Molnár Albert konventi tag helyét Kenessey Bélával, a theol. fakultás igazgatójával, a dunántuli egyházkerület a konventi tagságáról lemondott Darányi Ignác helyét Boné Gézával töltötte be.

Bánffy Dezső báró konventi elnökké lett bíró és néhai Szilágyi Dezső konventi bíró megüresedett helyeinek betöltése került ezután sorra, e helyek a konvent rendes fegyelmi bíróságában üresedtek meg. A választást rögtön meg is ejtették, s a fegyelmi bíróságba Bartók György erdélyi püspököt és Dr. Nagy Dezsőt, a rendkívüli bíróságba Kenessey Bélát és dr. Nagy Dezsőt választották be. Az újonnan megválasztott bírák nyomban letették a hivatalos esküt.

Ezután Kenessey Béla bemutatta a közalapi végrehajtó bizottság évi jelentését, melyet a konvent tudomásul vett.

A segélykérvényeket intézték el ezután, s e tekintetben a konvent hozzájárult a segélyintéző-bizottság ama javaslatához, hogy a dunamelléki egyházkerületben 3 egyházközség 2300 koronát, a dunántuli kerületben 4 község 3200 koronát, a tiszáninneni kerületben 4 község 3200 koronát, a tiszántuli egyházkerületben 5 község 4300 koronát, az erdélyi egyházkerületben összesen 22 egyház 18200 korona segélyt kapjon. Az előirányzott segélyösszegeből még a fennmaradt pénzből 27 egyház nyer kisebb, 50—60 koronás segélyeket.

Darányi Ignác Szent-Endre községnek kérvényét, melyet a bizottság elutasítani javasol, kéri a végrehajtó bizottsághoz visszatenni, hogy ennek a községnek segélyezésére gondoskodják. A konvent ehhez hozzájárult.

Holttetem a sinek mellett.

Titokzatos haláleset.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, április 28.

A debreczeni rendőrség bűnügyi osztálya titokzatos ügyben indított erőlyes és széleskörű nyomozatot, mely ugy lehet eredményében szenzációs gyilkosságról rántja le a ma még sötét leplet.

A vizsgálat alapja egy rövid telefon-értesítés, melylyel a vasuti állomáson örökös rendőri kirendeltség arról értesítette a központot, hogy a vasut mellett levő fatelepek előtt — közvetlen a sinek mellett — egy férfi holtteste fekszik. A bűnügyi osztály képviselőjében rögtön a hír vétele után Fülöp András rendőrbiztos és Varga Emil dr. hatósági orvos kocsira ültek s a helyszínre siettek.

A rendőrség először kikutatta az ismeretlen halott zsebeit, majd megvizsgálták a hullát és jegyzőkönyvet vettek fel a titokzatos esetről. A hulla zsebeiben talált iratokból kitűnt, hogy a halott Krusnyák Vazul 36 éves drótostót. Megállapította a helyszíni vizsgálat azt is, hogy a halált gutaütés okozta s ezt viszont nagyfokú alkoholizmus idézte elő.

A hullát beszállították a kórház halottaskamarájába, hol ma délután fogják megejteni az orvosrendőri boncolást, már azért is — mert erős gyanuok merültek fel arra nézve, hogy Krusnyák Vazul gyilkosság áldozata, a kit lelketlen ismeretlenek lerészegítve öltek meg. Erre vall az a körülmény is, hogy Krusnyák-nál egyetlen fillért sem találtak, de erre vall sok egyéb — az orvosi vizsgálat alatt fölmerült gyanuok.

Irataiból, melyeket kabátzsebébe bevarrva találtak, kiderült, hogy Zólyomi születésű. A rendőrség táviratilag kereste meg Zólyom város rendőrkapitányát, hogy szolgáljon felvilágosítással a drótostót személyéről és tudassa halálát esetleg ott lakó hozzátartozóival.

A mennyiben a mai boncolás nem erősítene meg a rendőrség gyanuját, ugy a délután folyamán el is hantolják az idegenben megpihent szerencsétlent.

Hogyan támogassuk az ipart?

Egy debreczeni iparos esete.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, április 29.

A magyar kisiparosok, különösen pedig a kereskedők közt rejtett gondolat, kimondani alig mert itéletszerű kérdés, hogy miképen támogassák a magyar gyáripart? Sajtó, hatóságok, iparpártoló bizottságok lelkesítik a közönséget a magyar ipari termékek vásárlására, a kereskedőket meg arra, hogy magyar iparezikkékből tartsanak raktárt, a melynek hiányát némelyek a hazafiság rovására hajlandók irni.

Az iparpártolásnak két része van. Az egyik a kisipar pártolása. Az hazafias vétek, ha a jó helyi kisipari termékeket mellőzzük és a nem jobb, de drágább külföldi iparkészítményt hozatjuk. Az is a velünk egy azon városban élő, tehát helyi közterheket viselő iparosok fölösleges mellőzése, ha a saját portánk-

ról kimegyünk és Budapestről hozatjuk, a mi ott megkapható.

De nem így vagyunk némely gyár-
ipari ezikkel. Ha magyar és külföldi
gyártól kérünk ajánlatot, tapasztaljuk,
hogy a külföldi azonnal válaszol, na-
gyobb üzleti kilátásnál megjelenik kép-
viselője és mindenképen megkönnyíteni
igyekszik a megrendelés effektuálását,
míg a magyar gyár három hát mulva
küld nyomtatott árjegyzéket kétféle
bélyeggel, nem törődve azzal, hogy ár-
jegyzéke konkurens kézbe kerülhet. Az
üzlet megkötésének pedig annyi lesz a
nehézsége, hogy a kísérlet rendszerint
még szorosabbra fűzi a korábbi külföldi
összeköttetést.

Arra is volt eset, hogy a magyar
gyárból külföldi gyártmányokat küldtek
olyan bámulatos flegmával, hogy a kül-
földi ezéjegyest sem távolították el. —
Legutóbb történt ezeknél is özifrább eset.
Egy iparos anyagot rendelt s hazafias
érzettel felbontani akarva évtizedes bécsi
összeköttetését, egy budapesti gyárhoz
fordult. Megrendelést tett és ajánlatot
kért, jogos bosszuságára azt a választ
kapta, hogy a magyar gyár iparosokkal
nem dolgozik. A mi azt jelenti, hogy
tessék a bizományosokhoz fordulni, ahol
száz százalékkal drágábban vásárolhat.
E rideg eljárást elpanaszolta az iparos
egy budapesti befolyásos barátjának, aki
a miniszteriumban szóvá tette az esetet.
Ugy látszik, a miniszterium kérdőre
vonta a gyárat, a mely tegnap az illető
iparoshoz, annak — újabb kérdése nél-
kül — levelező-lapot küldött.

Most már hajlandó iparosokkal is
dolgozni, de haragosan értesíti a meg-
rendelőt, hogy csak utánvétellel és elő-
leg beküldése mellett szállít. Ez a le-
vél betetőzni az elsőt és az abban kife-
jezett sértő eljárást, mert a megrendelő
nem kért hitelben semmit és sok éven
keresztül előkelő bécsi ezégek goromba
és rideg levelezések nélkül készségesen
kiszolgálták. Természetesen továbbra is
fentartja a külföldi összeköttetéseket.

UJDONSÁGOK.

A városatyák számának szaporítása

A tanácsterem kibővítése.

A legutóbbi népszámlálás eredmé-
nyéhez képest — tudvalevőleg — már a
a legközelebbi városatya választás alkal-
mával erősen megszorodik a város-
atyák száma s így sürgős és elodáz-
hatatlan ügye a városi törvényhatóságnak
a közgyűlési terem kibővítése is.

A tegnapi tanácsülésen újból fölme-
rült a tanács-terem kibővítésének kérdése
és pedig a jogi és pénzügyi-bizottság ja-
vaslata alapján, mely már több ízben fog-
lalkozott a sürgős kérdéssel. Végleges
döntés a tanács tegnapi ülésén sem tör-
tént s így Komlóssy Arthur, az elnöklő
főjegyző indítványára a csütörtöki tanács-
ülés ismét tárgysorozatra tűzi a kérdést.

Milyen irányban dönt a tanács —
ezt egyelőre nem tudhatjuk, de igen való-
színű, hogy elfogadja a jogi és pénzügyi
bizottság már régebben tett ama javas-
latát, hogy a nagytermet az udvar felé
bővítsék ki és az udvarról esigalépeső
vezessen fel a terembe. Ennek a tervnek
elfogadásával teljesen elesne a másik kom-
bináció, mely az utcá felé való meg-
nagyobbitást javasolta s mely költ-
séges voltánál fogva ezidőszerint is ki-
vihetetlen.

A mennyiben a Simonffy Imre kir.
tanácsos, polgármester elnöklete alatt tar-
tandó holnapi tanácsülésen, a tanács az
udvar felé való kibővítési tervet elfogadja
ugy az erre vonatkozó költségvetés és
tervezet elkészítésével fogja megbízni a
városi mérnöki hivatalt. Ha azonban a ja-
vaslat nem fogadtatnék el, ugy a kibővi-
tésre pályázat kiírását fogja javasolni
a városi tanács a közgyűlésnek.

Harcz a szolgabírói székhelyekért.

A vármegyei állandó választmány ülése.

Hajdúvármegye törvényhatóságának
állandó választmánya tegnap délelőtt ül-
sezett Puky Gyula főispán elnöklete
mellett. A választmányi tagok teljes
számban jelentek meg az ülésen, mely a
május 14-iki közgyűlés tárgyainak elők-
észítésével foglalkozott.

Puky Gyula főispán rövid elnöki
megnyitóját után, a tárgysorozat apróbb
ügyeinek megbeszélése került sorra.

Legfontosabb tárgya az ülésnek a
járású székhelyek áthelyezése iránt be-
adott kérelmek tárgyalása volt. Ennél
a pontnál nagyobb vita kerekedett, mely-
ben a választmány mindenik tagja részt-
vett. Végül abban állapodtak meg, hogy
az állandó választmány a kérelmek figyel-
men kívül hagyásával — a járású székh-
helyek mai beosztását fogja továbbra
is ajánlani a közgyűlésnek.

Városi székhely áthelyezés iránti
kérelmet ugyanis két község terjesztett
elő. A nádudvari járás községe a főszol-
gabírói járású székhelynek H.-Szoboszló-
ról — Nádudvarra és Hajdu-Hadház
község a főszolgabírói székhelynek H.-Bő-
szörményből — Hajdu-Hadház, avagy
Debreczenbe való áthelyezését kérte.

A két kérelem elutasítása után több
ügydarabot vitatott még meg az állandó
választmány, melynek ülése déli egy óra-
kor véget ért.

A tárgysorozat hátralevő pontjainak
letárgyalására a vármegye főispánja május
hó hetedikére, szerdára hívja egybe az
állandó választmány folytatólagos ülését.

A főhadnagy és az öreg honvéd.

Epizód egy temetésén.

Nem mindennapi az az eset, a mely
egy aradi öreg honvéd temetésén történt.
Az örök nyugalom hónapja kísértte egy
kis, öreg csapat kidölt bajtársát, szomo-
ruan, busan lépkedett, elől a vén zászló-
tartóval.

A halott Hatvani József aradi 48-as
honvédörmmester. Midőn a szomorú menet
a Kossuth-utczai hid előtt elhaladt, arra
ment véletlenül egy aradi es. és kir. fő-
hadnagy. Ahogy ránézett az öreg hon-
védek csapatára, önkénytelenül megille-

tődött. Talán a magyar szabadságharcz
jutott eszébe, a melyről neki, es. és kir.
katonának, csak érezni, de szólni nem
szabad. Vagy az is lehet, hogy a katona
nem látott az öreg honvédek csapatában
mást, mint megrokkant, esatákat vívott
hazafiakat, s azok előtt fogta el a tisz-
telet, a melyet a jelen ad meg a mult-
nak.

Elég az hozzá, hogy a főhadnagy
megszólította a honvédecapat legszélén
álló öregot, a ki ezidőszerint bemondója
az agghonvédek egyesületének s egy ko-
ronát adott neki.

— Fogja öreg: igyék rajta egy fél-
liter bort.

Azzal elment. Kicsi, jelentéktelen a
dolog, de azért annak, a ki látta, mégis
a szívébe férközött. Nem képet láttak-e
vajjon a messze jövődből, a melyet
most elképzelni sem lehet: a mikor a
közöshadsereg meghajtja zászlaját a 48-as
hősök emléke előtt. Vagy annak volt a
bizonyossága, hogy tisztjeinkben a k. u. k.
Reglement nem tudja elfojtani a magyar
érzést, a nagy időkért való lelkesedést?...

Akár mint van: jól van ez így. Ha-
nem igen valószínűnek tartjuk, hogy
Krieghammer hadügyminiszter nem így
fogja föl a dolgot. A főhadnagy neve
ismeretlen.

* A főispán körútja. Hajdúvármegye
és Debreczen sz. kir. város főispánja,
Puky Gyula, vasárnap folytatja hivata-
los körútját. Ezuttal Hajdu-Böszörményt
látogatja meg, a hol ép oly impozáns
fogadtatás készül, mint a hajdu-szoboszló-
i volt. — Társaságában lesznek Rásó
Gyula alispán és Rásó István főispáni
titkár. Hajdu-Böszörmény után Hajdu-
Nánás s a vármegye többi községei lesz-
nek soron, hol mindenütt meleg szeretet-
tel várják a népszerű főispán látoga-
tását.

* Szávay Gyula beiktatása. A debre-
czeni kereskedelmi és iparkamara új tit-
kárát a holnapi közgyűlés iktatja be ün-
nepélyesen s ugyanekkor tartja Szávay
is széklóglalóját. Az ünnepélyes közgyű-
lés iránt általános az érdeklődés és előre-
láthatólag nagyszámban résztvesznek azon,
a kamara vidéki tagjai is. Este az „Angol
Királynő” éttermében az új titkár tiszte-
letére bankettet rendez a kamara. Tegnap
délután, a közgyűlést megelőzőleg szak-
osztályi ülések voltak a kamara székhá-
zának dísztermében. A kereskedők szak-
osztálya 3—5-ig Mayer Emil elnöklete
alatt s az iparosok szakosztálya 5—7-ig
Serly Ede vezetésével ülésezett és meg-
vitatta a közgyűlés elé terjesztendő ügy-
darabokat.

* Gerard tábornok a gyakorlótéren.
A 7. Vilmos huszárezred fölött szemlét tar-
tott tegnap a gyakorlótéren Rieger Emil
tábornok, ki Temesvárról érkezett váro-
sunkba. A gyakorlótéri szemlén részt
vett báró Kapri huszárhadnagy társasá-
gában a nálunk időző nagynevű angol
tábornok, Sir Gerard is és legnagyobb
megelégedésének adott kifejezést a látot-
tak fölött. Este Rieger tábornok társa-
ságában vacsorázott.

* **Adomány a gazdasági-egyesületnek.** Szép adományban részesült a debreczeni gazdasági-egyesület. Ország Király Ferencné megboldogult férje könyvtárát ajándékozta az egyesületnek. Az értékes adomány 211 darab könyvből áll s tartalmát képviselőházi irományok, országgyűlési naplók és beszédek képezik az 1887. évtől — 1902-ig terjedő évekről. A gazdasági egyesület közgyűlése nagy köszönettel fogadta e meglepő, szép ajándékot s megbizta Rácz Lajos egyesületi titkárt, hogy az egyesület köszönetét levélileg közölje az adományozó urnővel.

* **A kollegium milliós öröksége.** Vályi Árpád nagybirtokos, néhai Vályi János, volt egyházkerületi főgondnok fia, hosszas betegeskedés után Bécs egyik sanatoriumában tegnap meghalt. A néhai jó Vályi János úgy rendelkezett annak idején vagyona felől, hogy családja elhalása esetén egész hagyatékát a debreczeni főiskola örökölje. A Vályiék majtisi birtoka 4-5000 hold televény föld, mely testvérek között is megér egy millió forintot. Ez épen elég volna a debreczeni egyetem alapjára. — Vályi Árpád egyetlen fia volt apjának s most ő is meghalt és csak egy kis leánykát hagyott maga után. Bizonyos tekintetben ennek a kis leánynak az életétől függ, vajjon megvalósulhat-e a debreczeni egyetem utópiája? Ha férjhezmenetele esetén gyermektelenül hal meg a kis leányból lett asszony, a hagyaték jogerősen a kollegiumra szállna — és volna egyetemünk.

* **Kitüntetett dandárparancsnok.** A napokban nevezték ki, mint annak idején megirtuk, Melzer Vilmost, a debreczeni háziezred daliás, rokonszenves ezredesét, a budapesti 61-ik gyalogezred dandárparancsnokává s ma már újabb kitüntetés érte. Ugyanis — mint értesülünk — a király a vaskoronarend harmadosztályát adományozta a derék katonának.

* **Makó szintársulata — a gőzben.** Makó Lajos, az új színházi direktor, ma hajnalban fél három órákor bevezényelte társulatát Debreczenbe. Tulajdonképeni utja Nyíregyházára vezet, Debreczen egyelőre csak megállóhely. Ugy tett tehát Makó, mint Hannibál Itáliában; megdobantotta lábával Róma földjét, jelezni akarván ezzel, hogy most tovavonul, de majd visszatér. Azt azonban mindenki tudja a Cook-ból, hogy ha az ember Nyíregyházára akar jutni, várakoznia kell reggel nyolcz óráig. Ez a moratórium pedig kinosabb egy színészgárdának, mint száz színpadi meghalás. Szikszay Gyulát, a Margit-fürdő tulajdonosát deus ex machinává tette egy röpke gondolat. Szikszay bátyánk ugyanis rokonságban van Makóval, kifundálta tehát mesés tervét. Érintkezésbe lépett a helyivasut igazgatóságával s a főlhármason vonathoz külön gőzparipát rendelt ki, mely a megérkezett bagázst a már ittlelvő tagokkal együtt rögtön kirepítette a Margit-fürdő medenczéibe és kádjaiba. Bohémia birodalmának lelegevenebb és a jelen esetben

legpöröbb tagjai vigan lubiezkoltak a frissen bevezetett tengerben s tüszentés nélkül élvezték a friss gőznek kitünő aromáját. Reggel nyolcz órákor pedig mindnyájan bennültek a nyíregyházi vonat kocsijaiban. Makókék első debreczeni debuje ezek szerint igen érdekes és olyan volt, mint az őket idehozott — gőzös. Különbösen okosan eselekedtek vala ők. Végre is a tír pákok becsületes népe megérdemli, hogy a temesvári németek után megfürösse magát a társulat. Mert a tír pák nagyon hazafias elem.

* **Tenyészbikák díjazása.** A városi tanács gazdasági bizottsága Király Gyula gazdasági tanácsos vezetése mellett ma délelőtt a Hortobágyra rándul ki, hogy az ott levő gulyaállomány között levő tenyészbikákat osztályozza és díjazza. A bizottság esütörtökön és pénteken folytatja a tenyészbikák osztályozását.

* **Tűzrendészeti vizsgálat a színházban.** A városi színház tűzrendészeti bizottsága Körner Adolf tanácsnok elnöklése alatt tegnap délután három órákor tűzrendészeti vizsgálatot tartott a színházban. A bizottság a tűzrendészetre vonatkozó intézkedéseket, kisebb javítások kivételével, rendben találta. A szükségelt javításokra nézve azt határozta a bizottság, hogy azok a nemsokára bekövetkező szünetidőben intéztesse el.

* **Ay elhunyt emigráns debreczeni rokoni.** A amerikai Clevelandban néhány hete hunyt el a debreczeni származású Varga Ferenc tanár, ki valaha elnöke volt a szegedi vészbiroságnak. Laptársunk, a „Debreczen” mai számában olvassuk, hogy Vargának csak Nagyváradon él egyetlen rokona. A Debreczen értesülése tévedésen alapszik, mert — mint illetékes helyről értesítenek — az elhunynak Debreczenben is van egy igen közeli rokona. A Clevelandban elhunyt Varga Ferenc unokaöccse, Varga Lajos náni lelkész, majd kollegiumi pénztárnok volt, a fia pedig, Varga Géza dr. Hajdúvármegyei tisztii főorvosa volt, elődje Dr. Losonczy Almosnak. Ennek a Varga Gézának, ki 6-7 éve halt el, jelenleg is él itt Debreczenben egy nőtestvére szül. Varga Erzsébet. Ez az uriaszony előbb néhai Tóth Sámuel egyházkerületi főjegyzőnek volt felesége. Első férje néhány éve elhalván, Liszka Nándornak, a jogakadémia nyugdíjazott professzorának lett neje, kivel most is boldog házasságban él.

* **Uj jogtudorok.** A debreczeni főiskola jogi akadémiáján tegnap három jelölt állott a jogtudományi államvizsga nagybizottsága előtt. A vizsgáló-bizottság két jelöltet, Balássy Miklóst és Lénárt Sándort képesítette a jogi államtudományokra. Kerekes Zsigmond államtudományi államvizsgát tesz a másik nagybizottság előtt.

* **Gyermekkoszik az aszfalton.** Véghe Gyula tb. főkapitány, a bűnügyi osztály vezetője jelentést adott be a városi tanácshoz, melyben a gyermekkoszikát a gyalogjárda közlekedésének akadálytalan forgalma érdekében, letiltani kéri az aszfaltról. A tanács Komlóssy Arthur főjegyző elnöklése alatt tegnapi ülésén tárgyalta a főkapitány jelentését, s a jogi és pénzügyi bizottság javaslatára azt határozta, hogy a tolokocsikat nem tiltja le a gyalogjárókról, de elvárja a rendőrség-

től, hogy az idevonatkozó szabályrendeleteknek érvényt szerez s a gyalogjárda közlekedés akadályozását semmi körülmények között sem tűri meg.

* **Bravuros debreczeni főhadnagy.** A budapesti Magyar Athletikai Klub kardbajnoki versenyének első díját, az aranyérmét, a Magyarország kardvívó bajnoka ezimet és a honvédelmi miniszter tiszteletdíját, mint ismeretes, Békéssy Béla huszárfőhadnagy nyerte el. Békéssy főhadnagy e diadalának mi is örülünk mert a mesterbajnok debreczeni származású férfi. Édesapja Békéssy László, a debreczeni gazdasági tanintézet volt igazgatója. Békéssy főhadnagnak különben bravurjairól ismeretes a neve ország-szerte. A többek között két huszárt mentett ki egyszer Vác mellett a Duna hajzáiból. Azonkívül jeles és híres vadász is Békéssy főhadnagy, kinek diadala Debreczennek is büszkesége.

* **Szakosztályok a gazdasági-egyesületben.** A Szabadság hétfői számában megirtuk, hogy a gazdasági-egyesület közgyűlése elhatározta, hogy az egyesületet szakosztályokra osztja fel. Az egyesületet ez elhatározásra az birta, hogy e szakosztályok szervezése folytán sikeresebb működést fejthet ki. A szakosztályok tegnap alakultak meg a következőképen: Közgazdasági szakosztály elnöke Riekl Antal, alelnöke: ifj. Bánvai István. — Földmívelési, növénytermelés, dohánnytermelési és gépészeti szakosztály elnöke: Kerpely Kálmán, alelnök: ifj. Sporzon Pál. — Állattenyésztési, állategészségügyi szakosztály elnöke: Huttlész Kázmér, alelnöke: Györffy Aladár. — Szőlő, bor, kertészet, méhészet és selyemtenyésztési szakosztály elnöke Szabó Lajos, alelnöke: Bíró Géza.

* **Balogh Mihály halála.** Az egész városban mindenütt nagy részvétet keltett Balogh Mihály nyugalmazott városi főmérnök elhunyt. A megboldogult élet-erős, férfikora delén levő férfi volt s így egy heti szenvedés után hirtelen bekövetkezett halála valóban tragikusnak nevezhető. Balogh Mihály igen sokat tett a város szépítése és rendezése érdekében. Részint közvetlen terve, részint felügyelete alatt készült a Széchenyi-utcai honvédhuszár laktanya, a Szatmár-Debreczen közti helyiérdekű vasut, valamint a MÁV. új debreczeni pályaháza, melynek különben egyik vállalkozója is volt. Polgártársai pártkülönbség nélkül szerették és becsülték a tevékeny férfit. Halálát előkelő és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése ma délután 3 órákor lesz az ev. ref. egyház szertartása szerint. A holttestet a Téglyagár-telepről az Ispóty-templomban tartandó ima után a Várad-utcai temetőben helyezik örök nyugalomra.

* **A bűn útján.** Azt a közmondást, hogy „Nem esik mosszire az alma a fájától”, alaposan lezáfolta Nagy Sándorné Erzsébet nevű leánya. Az anya tisztességes életű, munkás, dolgos nő, leánya pedig a bűn útjára tévedt. A rosszutra került leány egy Fehér Sándor nevű tiszta-füredi legénynyel közös háztartásba lépett s az anyja tilalma ellenére ledér életet folytatott. Az elkeseredett anya jelentést tett leánya ellen.

rendőrségnél s kérte, hogy térítsék jó útra. A rendőrség Fehér Sándort, ki különben is sok kihágást követett el, a városháza eltoloncoltatta illetőségi helyére, Nagy Erzsébetet pedig, ki tisztességes életre kötelezte magát, egyelőre büntetés nélkül hagyta.

* **Személyi hír.** Rieger Emil tábornok Temesvárról tegnap Debreczenbe érkezett és résztvett a 7. Vilmos huszárezred gyakorlatain.

* **Megvadult bivalyok.** Sulyos szerencsétlenség érte tegnap Végh Mária nevű öregasszonyt. A teljesen süket nő a vasúti hidon ment keresztül, a hol épen ekkor két bivalyt hajtottak kifelé a városháza felé. Az összekötött állatok megvadultak valamitől és a mit sem sejtő öregasszonynak rohantak, — ki süketisége miatt nem hallotta az emberek kiáltóását. Egyik bivaly szarvára kapta az öregasszonyt s úgy hátradobta, hogy eszméletlenül terült el a földön. A bivalyokat nagy nehezen sikerült csak megfékezni. A szerencsétlenül járt öregasszonyt kiszállították a közkórházba, hol orvosi kezelés alá vették, de oly sulyos belső rázkódást szenvedett, hogy életbenmaradása kétséges.

* **Adomány a siketnéma iskola javára.** A Debreczenben létesítendő siketnéma iskola javára legújabbán Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány husz koronát adományozott, melyért Oláh Károly tanácsnok, mint a siketnéma iskolaalap kezelője e helyen is köszönetet mond. Egyben felkéri Debreczen város nemesen gondolkodni tudó lakosait, hogy a Debreczenben még ez évben létesíteni szándékolt siketnéma iskola ügyét adományaikkal elősegíteni sziveskedjenek. A legesekélyebb összeget is köszönettel fogadja a siketnéma iskolaalap kezelője.

* **Talált tárgyak árverése a vasútnál.** A Máv. debreczeni állomásán s a közlekedő kocsikban felejtett ingóságok ma délelőtt kilencz órakor kerülnek árverés alá. Az árverés az állomási raktárhelyiségben lesz.

* **Ktskatonák felvétele.** A városi tanács figyelmezteti az érdekelt szülőket és gyámokat, hogy a fiunei haditengerészeti és közös katonai akadémiákba, valamint a katonatiszti árvák nevelőintézetébe s a honvédségi főreáliskolába felvételre kitűzött pályázati határidő május 15-én lejár, miért is a szükségelt okmányok beszerzésével és a kérvények benyújtásával siessenek. Felvilágosítás nyerhető a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál.

* **Köszönetnyilvánítás.** A nyíracsdai ev. ref. egyház nevében Sebeők István lelkész és Dobozy Endre gondnok nyilvános köszönetet mondanak a Pásztor Gyula névestáján egybegyűlt s lapunkban már felsorolt, szegénysorsu egyházuk részére gyűjtött adományért. Köszönetet mondanak egyúttal Berger és Heróld építészeknek, kik legújabbán egy egész kocszi rakomány téglával ajándékozták meg az egyházat.

* **Pályázat katonai alapítványi helyekre.** Debreczen sz. kir. város pályázatot hirdet a honvéd Ludovika akadémián

megüresedett egy alapítványi helyre. — Azok a szülők és gyámok, kik fiaikat e katonai intézetbe felvétetni akarják, pályázati kérvényüket f. évi május hó 15-ének délutáni öt órájáig a városi tanács iktató hivatalába adják be. A pályázatra vonatkozó feltételek a katonai és illetőségi ügyosztályánál és a helybeli főiskoláknál megtekinthetők.

x **Általánosan ismeretes,** hogy a Fiumei Kávébehozatali Társaság Fiume, a létező legjobb és legfinomabb kávéfajokat bocsátja forgalomba, miért még a legelőkelőbb családok is innen fedezik kávészükségletüket. — 5 kg. New Kuba kávé 15, 5 kg. hirneves Soerabaja keverék 19:16 horona elvámolva és bérmentve. Kérje minden háziasszony a legújabbán megjelent „Kávé” árlapot.

Szobapadlóház, Linoleum kapható: Komlóssy Lajosnál.

x **Örvendetes jelenség,** hogy reklám mal silányárut nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jóáru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint *tösgyökere magyar gyáros* ajánlom a legújabb francia módszer szerint készített kitűnő **Pármái ibolya szappant**, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bir s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőrtinomitó s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdó szappan, hogy minden külföldit háttérbe szorít. Rendkívül szolid hatásánál fogva a *legérzékenyebb arcbőrűek* is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros *Miskolcon* Főraktár: **Debreczenben Kálnai Lipót** urnál. Ugyanott kitűnő gyermek szappanom fés más mosdó szappanaim 20 fillértől lefelé kaphatók.

x **Ha pénzre szüksége van!** tessék egész bizalommal fordulni *Racz Béla* bank biziródájához. — *Személyhitelű s betétkészítő* kölcsönökre, valamint egyéb ügyekre vonatkozólag bárkinek ingyen és készséggel ad tanácsot s felvilágosítást.

Mint hogy *Takarékpenztárnál könyvelői* minőségben 7 éven át működött; nagygyakorlattal bir az általa felvett kölcsönökre, legelőnyösebb feltételek mellett biztos elintézésére. — Tudatja továbbá a n. é. közönséggel, hogy ezideig legelőnyösebb pénz: Földbirtokra 4 %, Bérházakra 4 1/2 % — 5 %. Záloglevelek ez évszakban értékesíthetők legjobban. — *Tisztelet-díja csakis a kölcsön készítése után fizetendő!*

Tőkepénzes urak b. címét kéri! Irodája: Debreczen, Hunyadi u. 19. (volt Kisvárad, vasut utca) az épület középső részében.

TANÜGY.

Megnyitott iskolák. A *nőegyleti árvaház* iskolája, mely a járvány miatt hosszabb ideig be volt zárva; hétfőn újra megnyitott. A nőegylet elnöksége ez uton tudatja iskolájának megnyitását az érdeklődő szülőket. — Az *Abeles-féle* polgári- és leányiskolában, melyet a főorvos szintén hosszabb időre bezára-

tott, május első napján kezdődnek meg a rendes tanítások.

* **Érettségi vizsgálatok a főreáliskolában.** A debreczeni állami főreáliskola nyolczadik osztályának évvégi vizsgálatai május 12., 13. és 14-ik napjain lesznek. Az írásbeli érettségi vizsgálatokat, melyeken a kormánybiztoson kívül *Géressy Kálmán* kir. főigazgató is megjelen, május 20., 21., 22 és 23-ik napjain tartják meg. A szóbeli érettségi vizsgálatok határidejét még nem állapította meg a miniszterium.

EGYLETI-ÉLET.

A Csokonai-Kör választmányi ülése. A Csokonai-Kör választmánya ma, szordán délután öt órakor a városháza kistanács-teremben ülést tart. Az elnökség ez ülésre tegnap bocsátotta ki a meghívókat. A választmány ülésének tárgyai: *Jókai Mór* válasza a hozzáintézett üdvözlő iratra; jelentés az emlék- és Csokonai-kert rendezéséről; Csokonai siremlékének rendezéséről; Csokonai emléktáblájának felállítására. Végül folyó ügyeket intéz el az ülés, melynek tárgysorozatán a fentiekből kitétszőleg igen fontos dolgok szerepelnek.

SPORT.

Football match

Debreczen és Nagyvárad között.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyváradon, Biharország székhelyén vasárnap alakult meg az első football egylet. A sportegyesület mindjárt keletkezésekor két csoportra osztott s a csapatok külön-külön végzik trainingjukat. Az egylet megalakulásáról ezikkeket írnak az ottani lapok. Ez arra vall, hogy Nagyvárad jobban megbecsüli a sportot, mint a testvérváros Debreczen. Ott a megalakult football-egyletbe a gentry-társadalom legelőkelőbb tagjai is beiratkoztak. Nálunk — sajnos — csak akadémiai ifjak, középiskolai növendékek üzik ezt a nemes sportot, mely a tornázás minden kellékét igénybeveszi s így a testre nézve legedzőbb.

Síralmakat előszedni még nincsen okunk. Azok a Nagyerdőn foglalkozó fiatal emberek olyan hévvel és szeretettel játszanak, hogy előbb-utóbb megkedvelni társadalmunk ezt a sportot. Az érdeklődés legalább, amennyiben igen nagy közönség nézi nap-nap után az ifjak játékát, arra vall, hogy Debreczennek mihamar labdarugó-egyletei lesznek.

A nagyváradai Football-klub vasárnapi alakuló gyűlésén az is határozatba ment, hogy legközelebb matchelni fog az egylet. Az első mérkőzés Debreczenben lesz, valószínűleg még május folyamán. A nagyváradiak e végből megkeresést intéznek a debreczeni labdarugókhoz:

Mindenesetre érdeklődéssel nézünk a football match elé. Ennek eredménye viágot fog vetni a két testvérváros sportéletének fejlődésére. A mieink tömörül-

Nagyerdői Vigadóban Május hó 1-én reggel 5 órától kitűnő reggelik-
kel várja a t. kiránduló közönséget: **Társas reggeli, ebéd és bankettek** a lehető leggyorsabban és bárminemű tisztelettel:
nagyobb szabásban — előnyös árak mellett szolgáltatnak ki. Minél tömegesebb látogatást kér:
Zene egész nap **Németh András és Társa** vendéglős.

jenek, a Torna- és Kerékpáros-Egylet kebelében alakítsanak football-osztályt s készüljenek erősen a mérkőzésre.

A hajdu virtus mondatta velünk e szavakat.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET.

— (Az államtitkár ur.) Bisson „kaviár-izü” 3 felvonásos bohózatának kazagott tegnap a színház zsuufolásig megtelt nézőtere. S bármennyire ellenségei vagyunk is annak a léha irányzatnak, melynek legsikerültebb terméke a tegnapi darab — kénytelenek vagyunk elösmerni, hogy a közönség nincs velünk egy hiten s ugyancsak megtapsolta a sok helyütt nem is kétértelmű szöveget. Az ezerszemű Caesarral pedig ki merne szembe szállni?! A szereplők pompásan játszottak és Komjáthy (De la Mare), Faragó, Odry, Tóth Ilonka, Takács Mariska, Szigeti, Szöke, Makray, Bartháné mindannyian művészetük legjavát nyújtották.

— (Makó Lajos bucsuja Temesvárott.) A debreczeni színház jövődéli igazgatója és társulata tegnap bucsuztak a temesvári közönségtől, három évi sikeres működés után. A bucsuelőadás az ovációk láncolata volt s a közönség szívélyesen, melegen mondott „Isten hozzádot” Makó jeles gardájának. A bucsuzás alkalmából a fővárosi lapok kivétel nélkül — meleg szavakkal írják Debreczen új társulatáról — megemlékezve arról is, hogy Makó volt az első, ki már három év előtt vállalkozott arra, hogy Temesvárott hat hónapon át tart magyar színelőadásokat, ez által lehetővé tévén a német színtársulatok kiküszöbölését. Az ő nevéhez fűződik az az érdem is, hogy Temesvárott a magyar színügy állandósítása immár befejezett tény. Makóék holnap kezdik meg a nyári szezont Nyiregyháza, hova ma érkeznek meg Debreczenen át — nálunk is töltvén, mint azt lapunk hírvivata is megemlíti egy pár órai pihenőt.

TÁVIRATOK.

A király részvéte Cseh miniszterhez.

Budapest, április 29. (Saját tudósítónktól.) Cseh minisztert tegnap tudvalevőleg baleset érte. A király megbízásából Paar főhadsegéd a következőket táviratozta Cseh miniszternek: Ő felsége részvétellel értesülvén a Nagyméltóságodat ért balesetről, legkegyelmesebben megbízott, kérjem föl Nagyméltóságodat, hogy jelenlegi állapotáról értesítést küldjön. Paar, főhadsegéd. — A miniszter a következőket táviratozta vissza: Ő felsége legkegyelmesebb részvéteért hódoló köszönetet mondva bátorodom Nagyméltóságodat értesíteni, hogy jelenlegi állapotom nem veszélyes s normálisan javult.

A sziámi trónörökös Budapesten.

Budapest, április 29. (Saját tudósítónktól.) A miniszterelnök Drasche-Lázár Alfréd miniszterelnöki segédfogalmazót a ma este inkognitóban Budapestre érkező sziámi trónörökös mellé szolgálattételre rendelte ki. A fejedelmi vendég három-négy napot szándékozik Budapesten tölteni. Keuchenius dr. sziámi követségi tanácsos már ma reggel ideérkezett, hogy Drasche segédfogalmazóval megállapítsa a herezeg itt tartózkodásának programját.

A brüxi bányakatasztrófa áldozatai.

Brüx, április 29. (Saját tudósítónktól.) A Jupiter-aknában tegnap este még négy holttestet találtak, a melyeket az új folyamán agnoskáltak. Felismerték bennök Binder Herman művezetőmérnököt, Braumgarten József vajúót, Reite Ferenc bányakömvést és Tranka József bányamunkást. A négy holttestet ma temették el a kommerni temetőben.

A délafrikai harcterről.

London, április 29. (Saját tudósítónktól.) Kitchener jelenti Pretóriából tegnapi kelettel: E hó 21-ike óta elesett 25 fogságba esett 78 és megadta magát 25 bur. Fokföld nyugati részébe segédesapatok érkeztek. Oranje eszaki nyugati részében a Badenhorst ellen intézett hadműveletek sikerültek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Ha a cipészsegéd is részeg. Az már igazán ritka dolog, hogy a cipészsegéd is részeges legyen. Az iparosok között legjózanabbak mindenha a cipészek voltak. Varga Ferencz suszterse-od mégis alaposan berugott tavaly júniusban. A Csicsogó híres koresmájában sok karcost talált beszédni s mikor pityókos állapotban kijött a koresmából, belékötött Kakas János és Tóth Ferencz mesterlegényekbe. Ezek rövidesen elbántak vele, de Vargát csak nem hagyta nyugodni a bor s kurjongatni, garázdálkodni kezdett. Fekete István rendőr figyelmeztette a részeg legényt, hogy menjen haza, mire Varga nekiment a rendőrnek és csunyán elverte. Szöke dr. elnöklete alatt tárgyalta tegnap ez ügyet a debreczeni törvényszék s délélőtt hozott ítéletével Varga Ferenczet felmentette. Az előbb méltatlankodó suszterlegény feltűnő meglepéssel távozott el a törvényszékről.

§ A homokkerti szőlőtolvaj. A Homokkert lakói ugyancsak megsínylik azt a körülményt, hogy mindmáig nincsen rendezett közbiztonságunk. Időről-időre újabb kihágásokról kell beszámolnunk, melyeknek egyetlen oka a rendszet hiányában keresendő. Még tavaly őszön történt, hogy Lénárt János a kerti szőlőtvetvények esőze, szőlőlopáson csipett egy 14 esztendősi sihedert. A reményteljes ifju, Karsai István vigan szopogatta Bachus édes gyümölcsének részegítő nedvét, néhány feléje mosolygó fűrtöt zsebre is vágott, mikor megjelent előtte a nemezis, Lénárt személyében. A kis Karsait feljelentette Lénárt a törvényszéknél, melynek tegnap kellett volna itél-

kezni a lopás ügyében. A fiatal szőlőtolvaj azonban megszökött a tárgyalás elől. A tárgyalást így el kellett napolni s a rendőrség szorgosan kutatja a megszökött tolvajt.

NYILT-TÉR.

Dr. Altman Bela

ORVOS.

rendel Piacz-utca 46. sz. a. d. e. 8-10
d. n. 3-5
a nagyerdei fürdőtelepen d. e. 7-8, 10-11
d. e. 5-6.

Kiadó laptulajdonosok:

Dobschorb és Popovits.

A legujabb

női ruhaszövetek. delain, batist, zephir és mindenféle mosó ruha kelmé

óriási választékban

raktára érkeztek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
czégnél Kistemplom-bazár.

4874/1902.

Hirdetmény.

Az 1902. évi április hó 25-én kelt 4874. számú végzéssel Hajdu-Szoboszló-Szováti törvényhatósági sz. 4. o. szakaszán levő hid helyreállítása 3950 kor.08 fillér összeg erejéig engedélyeztetett.

A fentemlített munka kivitelének biztosítása ezéjából az 1902. évi május hó 9-ik napjának d. e. 9 órájára az alispán hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat (az ajánlati költségvetéssel együtt) a kitűzött nap órájáig, a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg (illetve az ajánlati költségvetés végösszege) 5 százalékanak megfelelő bánatpénz (vagy a bánatpénznek az állampénztárnál, adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok 326) történt letételét igazoló pénztári nyugta esatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Kelt Debreczenben, 1902. évi április hó 25-én.

Rásó Gyula

kir. tanácsos alispán.

483/902.

Egyek község előljáróitól.

Hirdetmény.

Egyek község 5632 kat. hold 570 ölet tevő vadász területén a vadászati jog az 1902-ik évi május hó 15-től kezdődő 6. (hat) egymásután következő évre, vagy is az 1908 évi május hó 15-ig Egyek község házánál az 1902. évi május hó 15-ik napján d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni

Az erre vonatkozó árverési feltételek Egyek község alólírott jegyzőjénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Egyeken, 1902. évi ápril. 5-én.

Mikula György.
bíró.

Devics Lajos,
jegyző.

!! Múterem ünnep es hétköznap mindig nyitva !!

Fényképészeti műterem.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint

Egyház-tér 3. szám alatt levő Szatmáry J.-féle

fényképészeti műtermet

átvettem és ezuttal főtörekvésem oda irányul, hogy, úgy mint Budapestén a császári és királyi udvari fényírdákban, úgy itt is a t. közönség becses pártfogását és elismerését kiérdemeljem

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, u. m.:

regi képek megújítását,
pillanatnyi gyermek felvételek parányi nagyságtól egész élet-nagyságig.

== Továbbá ==

Platin fénykép nagyítások rendkívül olcsó árban.

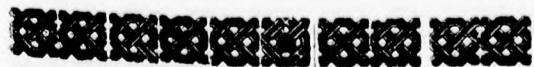
színes képek művészi kivitelben.

Gyárak, egyletek, intézetek és nagyobb vállalatok 25 százalék árengedményben részesülnek. Kivánatra házon kívül is eszközöltetnek felvételek.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok hű t.

Takács Vincze
fényképész.

!! Múterem ünnep es hétköznap mindig nyitva !!

Tavaszi és nyári idény 1902

Valódi brüni szövetek.

Egy szelvény 3.10 méter hosszú, teljes férfi-öltöny (kabát, nadrág és mellény) csak

frt. 2.75, 3.70, 4.80 jó	} valódi gyapju- szövet.
„ 6.— és 6.90 jobb	
„ 7.75 finom	
„ 8.65 finomabb	
„ 10.— legfinomab	

Egy szelvény fekete salonöltönyhöz 10 frt., úgy felöltőszövet, turistalóden, legf. kamm-garn stb. küldetik szét gyári áron a szolid és megbízhatónak elismert posztógyári raktár által

Siegel-Imhof Brünnen

Minta ingyen és bérmentve. Mintaszertint szállásért biztosíték. Magánvevők, ha közvetlen rendelik fennit gyári-forrásnál, jelen-tekonyen takarítanak.

MIHALOVITS J. gyógyszerháza

a "kigyóhoz,"

DEBRECZEN, Főpiacz.

A városházzal szemben

Ajánlja:

„HARMAT CRÈME“

arczsépitő, és bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcznak üdéséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja és fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sömör, szepelő, s egyéb bőrtisztítá-lanságnál valamint napégette és szél ki-fújta arcznál s köznél.

1 tégely Harmat crême ára: 1 korona
Hozzá való Harmat szappan 1 drb. 70 fillér. Ajánlja továbbá HARMAT ARCZPORÁT (pouder) mely készítmény az arc-nak üde, ifju színt kölcsönöz s nem rontja az arczbőrt. Kitünő illa'a, teljesen ártal-matlan volta, valamint finomsága által ve-tekedik bármely más hasonló készítménnyel.
Jól tapad, s igen jól fed.

Kapható: fehér, rózsás és crême színben
Próbadozozka HARMATPOUDER ára: 50 fill. Nagyobb doboz 1 kor. és 2 kor.

Ajánlja továbbá következő arczporait:
Berlini feltpouder (3 féle színben) próba-doboz 40 fill. nagyobb doboz 1 kor. s 1 kor, 60 fill. Veloutin pouder (3 féle színben) próba doboz 60 fill. — Nagyobb doboz 4 pn. korona.

5165.
1902.

Árverési hirdetmény.

„Vámospéres község 8000 kat. hold vadászterületén gyakorolható vadászati jog 1902. évi június hó 1-ső napján Vá-mospéres község házánál délelőtt 10 óra-kor, — 1902. évi június hó 1-ső napjától 1908. évi május hó 31-ik napjáig terjedő 6 évre — nyilvános árverésen haszon-bérbe fog adatni. — Kikiáltási ár 173 korona.

Az árverési újabb feltételek Vámos-péres község házánál és a vármegye há-zánál a közigazgatási iktatóban — az árverés napjáig, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

„Az Előljáróság.“

Debreczen, 1902. április 25-én.

Rásó Gyula,

kir. tanácsos, alispán.

... 50 évi siker ...

ESZÉKI
ARCZKENŐCS
ÉS ESZÉKI
SZALVATOR-
SZAPPAN ...

Eltávolítja a szepelőt, májfoltot és a bőr ösz-szes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

DIENES J. C. SZALVATOR-
gyógytárából.
ESZÉKEN, Felsőváros.

1 tégely eszéki arczenőcs ára 70 fill. és 1 kor.
1 drb Szalvator-szappan " " 1 kor.
1 tégely kézi paszta " " 1 kor. 20 fill.
Lyon rizspor kis doboz 1 kor., nagy doboz 2 kor.

Ezen czikkek mentek minden ártalmas alkat-részekről és megfelelnek tökéletesen a 71.012. száma B. m. rendeletnek.

..... FŐAKTAR, BUDAPESTEN
TÖRÖK JÓZSEF
gyógyszerész
VI. Király-utca 12 és Andrassy-ut 29.

Olasz vörös kereszt sorsjegy

Főnyeremény 35,000 lira.

Huzás:
Május 1-én.

2° Szerb sorsjegy

Főnyeremény 80,000 franc

Május 14-én.

Jó sziv sorsjegy

Főnyeremény 30,000 korona.

Május 15-én.

1870. Magyar nyer. sorsjegy

Főnyeremény 100,000 korona

Május 15-én.

3° Osztrák Földhitel

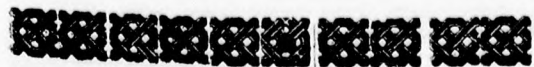
Főnyeremény 90,000 korona.

Május 15-én.

E sorsjegyek igen előnyös feltételek mellett, esetleg 40 havi részletre is kaphatók a

DEBRECZENI IPAR es KERESK. BANK-nál.

!!! A nyeremény már az első részlet után, a vevőt illeti !!!

APRÓ HIRDETESEK

Minden apró hirdetés, a mely 10 szót tartalmaz, e rovatban husz fillérért lesz közzétéve: Minden további szó közzétételét 4 fillérért eszközöljük. Vidéki tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a levélbélyeg a válaszra beküldetik. Vidékiek az utalvány szelvényére is rávezethetik a hirdetéseket.

A KI
eladni vagy venni kíván
butort földet
bert szőlőt
üzletet
házat stb.

A KI BÉRBE
adni kíván
birtokot üzletet
házat lakást stb.

A KINEK
ismerettségében
háztartásra
nevelőre
üzlettársra
üzletvezetőre
gazdasszonyra
szakácsnőre
szobaleányra
szolgállóra
kocsisra
házmeisterre
könyvelőre
segédre

ispánra
vinczellőre
kulesárnőre
stb.-re
van szüksége
adja fel hirdetését
a
„SZABADSÁG”
kiadóhivatalánál.

Martinkán
négy nyilas szőlő nagy
pajtával együtt eladó
Czím a kiadó hivatalában.

Kerestek egy ügyes
ügynököt a ki a könyve-
léshez is ért. Irásbeli
ajánlatok vasbutor gyár
Piacz 83.

10 év óta fennálló
havi és heti részletülze-
temben a tavaszi áru-
nagy választékban meg-
érkeztek és áremelék
nélkül árusítatnak Kohn
Hermann Hatvan-u.

Legalkalmasab ajándék
egy fényképező kamra.
Kellemes szórakozás és

hasznos időtöltés. Ingyen-
oktatás és utasítás. Tes-
sék árlapot kéri

Komáromi József fényké-
pezéssel szaküzletéből Deb-
reczen, Piacz 12.

Vaj,
naponta friss
kilója 1 frt. 20 kr.-ért
kapható
DEUTSCH LAJOS
fűszer kereskedésében
Piacz-u. 38.

Az adriai biztosító
társaság debreczeni ve-
zérigynökségénél egy ke-
reskedelmi iskolát végzett
kisasszony azonnali alkál-
mazást nyer.

Van szerencsém a n.é. kö-
zönséggel tudatni, hogy 25 év
óta fennálló jó hírnévnek örvendő

butorrektáramat

a mai kor igényeinek megfelelőleg
ujjonnan berendeztem, hol a leg-
egyszerűbbtől kezdve, legszebb ki-
vételű szoba berendezéseket, vala-
mint egyes butor darabokat is jó
kiszolgálás és legjutányosabb árak
mellett eszközölök.

Teljes tisztelettel

ZÁTOR SZKY ISTVÁN UTÓDA
Debreczen, Széchenyi-utca (f.)

Tudatom, hogy az összes

disztárgyakat

melyek menyasszonyi, névnap
ajándékoknak igen alkalmasak

gyári áron

árusítom ki.

Tisztelettel:

IFI. PÁJER IÓZSEF,
üveg-, porcellán-üzlete.

LIPIK.

1-ső rangu fürdőhely Szlavoniában.
Egyetlen jód tartalmu alkalis hőforrás
(64°C) a kontinensen.

Első díjakkal kitüntetve Budapest
1885., és 1896., London 1893., Bécs és
Róma 1894. és Brüssel 1897.

A Ionjavölgyi vasut állomása (Dogosellon
ál.) Azonkívül a déli vaspálya állomása Pak-
racz—Lipik—Kanizsán és Bareson át (Zóna-
tariff.) Indulás Budapestről a m. á. v. fumei
gyorsvonatával 7 óra 15 percig, reggel, érkezés
Lipikre 1/2 6 órakor, d. u. Rómából, Bulgáriá-
ból, Boszniából, Brod—Novszkan át.

Minden irányban nappali gyorsvonatok.

64°C. hőmérsékletű hőforrása gazdag
nátrium-tartalmánál (magyar Ems) és jódve-
gyületeinél fogva fürdő és ivókurára kiválóan
alkalmas.

Kitűnő hatású idült gyomor-, bél-, gees
hurutnal, hólyagbajoknál, köszvény- és csúszos
bajnál ischiásnál, azonkívül veretbetegségeknél,
görcvélkóránál és egyéb mirigy és csontbántal-
maknál.

A legkényelmesebb igényeknek megfe-
lelő fürdőberendezés (porcellán-, marvány-, iz-
szasztó és bassin-fürdők) fényesen berendezett
szállók, új gyógyterem, gyermek-gyógyintézet,
zongora-, társalgó-, éttermek-, kávéház stb.
fedett sétány, remek évszázados park, laven-
tenis; mindenütt villamos világítás, Kitűnő
zenekar. A fürdő idény alatt prof. dr.
Marechalkó Tamás ur is rendel a fürdő-
helyiségben. Jódhévíz szétküldése egyen-
esen a forrástól, továbbá Édeekuty L. B.
czégtől Budapestben. Lipiki források köz-
vetlen a fürdő igazgatóságánál rendelhető.
— Bővebb felvilágosítással szolgál
a fürdőigazgatóság.

Legjobb

szőlőkarók

10 koronától kezdve ezrenkint
kaphatók:

Balog Dávid telepen
Debreczen, Miklós-utca végén.

Megérkeztek!

A legszebb tavaszi ujdonságok

női divatszövetében

Bluz selymekben,

Tennis, chiné és

De laine szövetekben,

napernyőkben.

Szabó Lajos fiai

czégnel,

Debreczen — Rózsater.

Hölgyek figyelmébe!!!

1902. Márczius hó 27-től

RÓZSA LAJOS

csász. kir. udvari szállító czégektől érkezett

többmint 1000 drb. remekül diszitett

Női kalapokból

KIÁLLITÁST RENDEZ

Debreczen, nyomtatott Dobschorb és Popovits könyvnyomdájában.